

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki soruların Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat KURUM tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

İbrahim AKIN
İzmir Milletvekili

Muğla'nın Milas ilçesinde bulunan Akbelen Ormanı'nda köylülerin tüm itirazlarına rağmen 151 zeytin ağacı kepçelerle kökünden sökülüştür. İşleme onay veren ve projede bizzat görev alan kişinin, geçmişte iktidar partisinin milletvekili ve belediye başkan adayı olmuş bir ziraat mühendisi olduğunun ortaya çıkması, kamu yararının gözetilmediği ve siyasi ilişkilerin şirket çıkarları lehine kullanıldığı yönünde ciddi kaygılar doğurmuştur.

Zeytinliklerin korunmasına ilişkin temel yasal düzenleme olan 3573 sayılı Kanun, zeytinlik sahalarda ve bu sahalara üç kilometre mesafe içinde zeytin ağaçlarının gelişimini engelleyecek faaliyetleri yasaklamaktadır. Ayrıca 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu, tarım arazilerinin korunmasını güvence altına almaktadır. Buna rağmen, Akbelen'de olduğu gibi enerji ve madencilik faaliyetleri için zeytinliklerin sökülmesi, mevcut mevzuata ve Danıştay'ın daha önceki içtihatlarına aykırıdır.

Son dönemde yapılan yasal düzenlemeler ve çıkarılan yönetmelikler ile zeytinliklerin madencilik faaliyetlerine açılmasına imkân tanınmış, “ağaçların taşınması” veya “yerine iki katı ağaç dikilmesi” gibi uygulamalar gündeme gelmiştir. Ancak bilimsel raporlar, zeytin ağacının ekosistemiyle birlikte bir bütün olduğunu, sökülüp taşındığında aynı şekilde yaşamasının çoğu zaman mümkün olmadığını ortaya koymaktadır.

Akbelen'de gerçekleşen olay, yalnızca çevresel değil, aynı zamanda hukuki, sosyal ve ekonomik bir sorundur. Zeytincilik, bölge halkının temel geçim kaynaklarından biri olup, kültürel mirasın da parçasıdır. Ağaçların sökülmesiyle halkın ekonomik ve sosyal yaşamı doğrudan zarar görmekte, ekolojik denge bozulmaktadır. Ayrıca jandarma eşliğinde yürütülen uygulama, demokratik katılım hakkı ve köylülerin iradesi açısından da ciddi bir ihlali ortaya koymaktadır.

Bu bilgiler doğrultusunda;

1. Akbelen Ormanı'nda zeytin ağaçlarının kökünden sökülmesine Bakanlığınız tarafından izin verilmiş midir? Verildiyse hangi gerekçelerle verilmiştir?
2. 3573 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat uyarınca zeytinlik alanlarda maden faaliyeti için ağaç sökülmesine veya taşınmasına yasal olarak izin verilebilir mi?
3. Söz konusu işlemde görev alan ve daha önce iktidar partisinden aday olmuş kişi hakkında çıkar çatışması ihtimaline karşı Bakanlığınızca herhangi bir inceleme yapılmış mıdır?
4. "Zeytin ağaçlarının taşındığı" yönündeki açıklamaların bilimsel ve teknik geçerliliği var mıdır? Bu ağaçların tutma oranı ve gelişim süreci hakkında Bakanlığınızın elinde somut bir veri bulunmakta mıdır?
5. Zeytinlik sahaların korunması yerine şirket çıkarları doğrultusunda yeni düzenlemeler yapılması, hem mevzuatın hem de kamu vicdanının ihlali anlamına gelmektedir. Bakanlığınız, zeytinliklerin ve tarım arazilerinin korunması için hangi somut adımları atacaktır?